

NEDERLANDA KATOLIKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 2.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 3.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

's-HERTOGENBOSCH

's-Hertogenbosch. De stad waar 25 jaar geleden Nederlanda Katoliko werd opgericht en haar moeitevolle taak: de verspreiding van Esperanto onder de Nederlandse Katholieken met hoopvol vertrouwen aanving

's-Hertogenbosch. De stad waar in Augustus a.s. Nederlanda Katoliko waardig af zal sluiten een periode van 25 jaar werken voor, 25 jaar streven naar, 25 jaar bouwen aan het ideaal: Esperanto in dienst van de Katholieke beginselen.

's-Hertogenbosch. De stad waar Esperantisties Katholiek Nederland in dankbaarheid en vreugde zal komen om te manifesteren wat bereikt is en om te getuigen, dat het idealisme nog een grote plaats inneemt in onze vermaterialiseerde tijd.

's-Hertogenbosch. De stad waar God gedankt zal worden voor het reeds bereikte en gevraagd zal worden om Zijn onmisbare zegen over de komende periode van Katholieke Esperanto=arbeid.

's-Hertogenbosch. De stad die getuigen zal zijn van onze innige dankbaarheid, van onze jubelende feestvreugde, van ons onverminderd idealisme, van ons ongeschokt vertrouwen.

's-Hertogenbosch roept ons.

's-Hertogenbosch rekt op ons.

's-Hertogenbosch. Wij zullen komen.

EERSTE NED.
R.K. ESPERANTISTEN CONGRES
's=HERTOGENBOSCH 15=16=17 AUGUSTUS '34

EERSTE OFFICIEELE MEDEDEELING

't Congres wordt gehouden onder 't Hooge Beschermeerschap van:
Z. H. Ex. Mgr. J. H. G. JANSEN, Aartsbisschop van Utrecht
Z. H. Ex. Mgr. A. F. DIEPEN, Bisschop van 's=Hertogenbosch

Eerevoorzitters: Mr. Dr. F. VAN RIJCKEVORSEL
Commissaris der Koningin in Noord=Brabant
Mr. F. VAN LANSCHOT
Burgemeester van 's=Hertogenbosch

Het volledige Eere=Comité zal in de Tweede Officieele Mede=deeling worden gepubliceerd.

Plaatselijk Comité: Voorz.: H. Damen, Brugstraat, 10, 's=Bosch
Secr.: Nico Hoen, v. Noremborgestr., 99, ,,
Kassier: Kassierskantoor M. v. d. Bruggen,
Pensmarkt 12, Girorek. No. 5987

VOORLOOPIG PROGRAMMA

DINSDAG 14 AUGUSTUS

20 uur: Ontvangst en Kennismaking.

WOENSDAG 15 AUGUSTUS

Feestdag van O. L. Vr. Ter Hemelopneming

10.30 uur: Pontificale Hoogmis in de Kathedrale Basiliek van St. Jan, tot intentie van het congres, op te dragen door Z. H. Ex. Mgr. A. F. Diepen, Bisschop van 's=Bosch.

15 uur: Groote Feest= en Jubileumvergadering in de Groote Zaal van het Concertgebouw. De vergadering zal worden opge=luisterd door de tegenwoordigheid van Z. H. Ex. Mgr. Diepen.

20 uur: Ontspanningsbijeenkoms.

DONDERDAG 16 AUGUTUS

8.30 uur: Gelezen H. Mis met predicatie in Esperanto, in de kerk der Eerwaarde Paters Capucijnen.

10 uur: Jaarvergadering 1ste deel.

- 11.30 uur: Officieele ontvangst van het Congres door het Gemeentebestuur ten stadhuisse.
- 14 uur: Jaarvergadering 2de deel. Waarna Officieele Sluiting van het congres.
- 19.30 uur: Excursie met speciale autobussen naar de prachtig gelegen bosschen en waterpartijen van den «IJzeren Man».

VRIJDAG 17 AUGUSTUS

- 8.30 uur: Gelezen H. Mis met predicatie in Esperanto in de kerk der Eerwaarde Paters Capucijnen.
- 10 uur: Bezichtiging, in- en uitwendig, der Kathedrale Basiliek van St. Jan.
- 11.30 uur: Bezoek aan het Provinciaal Museum van Kunsten en Wetenschappen.
- 13.30 uur: Excursie per Autobus-karavaan naar de Vennen en Bosschen van Oisterwijk.
- 17 uur: Terugkomst in 's-Hertogenbosch.

Aanmelding als deelnemer aan 't congres kan reeds nu plaats hebben

Congrescontributies:

Voor 't geheele congres	f 2,—	bij	aanmelding	vóór	5 Mei.
„ één dag	f 1,25,	„	„	„	5 „
„ congresdonateurs .	f 1,—.				

Men melde zich aan bij het Secretariaat, onder gelijktijdige storting der congrescontributie op de girorekening van onzen Kassier: 5987.

De congrescontributie wordt na 5 Mei met f 0,50 verhoogd.

Na ontvangst der contributie wordt direct een genummerde congreskaart toegezonden.

Congressisten ontvangen t.z.t. op vertoon van hun congreskaart aan het Akceptejo: congresinsigne, congresprogramma, benevens gereserveerde plaatsen voor de Pontificale Hoogmis en voor de Inbileumvergadering.

Congresdonateurs ontvangen: congresprogramma en donateurskaart

De uitstapjes naar den IJzeren Man en Oisterwijk worden voor de congressisten ingericht tegen speciale, lage prijzen.

Ĉiu N. K. ano senprokraste

iĝu abonanto de ESPERO KATOLIKA.

VAN HET HOOFDBESTUUR.

NIEUWE AFDEELING.

„Forte ni staru” met 33 leden. Secretariaat Sro. N. Rigter, Nieuwstraat 29, Bussum.

Als gevolg van een cursus voor jongere Middenstand onder leiding van den Eerw. Broeder Sixtus is deze afdeeling te Bussum opgericht. Wij roepen „Forte ni staru” een hartelijk welkom toe in onze groeiende gelederen en spreken de hoop uit, dat elk lid individueel een krachtige steun en propagandist zij voor den Bond en Katholieke Esperanto=beweging.

ESPERANTO-EXAMEN-COMMISSIE 1934.

Door het Hoofdbestuur zijn als Commissie=leden voor N.K. benoemd :

Als vaste examinatoren :

1. H. Damen, 's-Hertogenbosch ; 2. P. Heilker, Hoofddorp ; 3. Eerw. Frater Wigbertus van Zon, Reusel ; 4. A. v. Straaten, Nijmegen ; 5. P. C. v. d. Vijver, Eindhoven.

Als plaatsvervangende examinatoren :

1. Mej. A. Beek, Bussum ; 2. Mej. W. A. M. v. Dijk, Utrecht ; 3. J. J. Filott, Maastricht ; 4. J. P. Korting, Eindhoven ; 5. P. M. Brouwer, Den Haag ; 6. Mej. H. Remmers en 7. Mevr. Kloppenburg=Dito, Groningen ; 8. Mevr. v. d. Wielen, Nijmegen ; 9. P. Brand, Utrecht ; 10. P. Juffermans, Den Haag ; 11. W. Manders, Venlo ; 12. Eerw. Broeder Petrus, Hilversum ; 13. Mej. Groels, Eindhoven ; 14. J. B. v. Haar, Haarlem.

Sro F. Marreeve Den Haag wenschte voor benoeming niet meer in aanmerking te komen.

GARANTIE-CONTRACT MET „ESPERO KATOLIKA”

Onderstaande circulaire verzonden wij aan al onze afdeelingen. Wij verzoeken de verspreide leden vriendelijk kennis er van te willen nemen.

ESTIMATAJ SAMKREDANOJ

Ingevolge belofte in 't Febr. No. van ons Bondsorgaan kunnen wij thans, nu een contract inzake garantie van 500 abonnementen op „Espero Katolika” tusschen N.K. en Pastro J. Font Giralt gereed is gekomen, eenige noodzakelijke bijzonderheden mededeelen.

Bij voorbaat verzoeken wij de afd.=Besturen vriendelijk, dit schrijven op e.v. ledenbijeenkomst in behandeling te willen nemen.

1. Contractueel is vastgesteld, dat ingaande 1 Mei 1934 —

30 April 1935 N.K. 500 abonnementen op „Espero Katolika” garandeert.

De voor- en nadeelen van 't aantal abonné's komen dus voor rekening van N.K. c.q. de afdelingen en verspreide leden. Wij hebben financieel *voordeel* bij *meer* dan 500, maar financieel *nadeel* bij *minder* dan 500 abonné's. Het is dus ons aller belang het aantal abonnementen tot een zoo hoog mogelijk maximum aantal op te voeren. Daarnaast vervult een ieder, die Esperanto praktizeert, een edele katholiek solidaire daad zich te abonneren op „Espero Katolika”. Ons Internationaal Katholiek Esperanto tijdschrift kan en moet boven elk ander periodiek worden gesteld. U hebt wenschen! Wij ook! Maar wij zijn er *ook* vast van overtuigd, dat de Direkcio van „Espero Katolika” met uitgesproken wenschen rekening zal houden. Eerste *eisch* is: *abonneert U!* Maakt op de eerste plaats propaganda voor *Uw* tijdschrift „Espero Katolika”.

2. Uitsluitend voor N.K.=leden bedraagt het jaarabonnement fl. 2,— (twee gulden); voor *niet*=N.K. leden fl. 3,— (drie gulden).

Verlaagd abonnementsgeld voor *niet*=N.K. leden kan begrijpelijk niet opgaan. *Uitsluitend* onze N.K. leden profiteeren van dit belangrijk verlaagd abonnementsstarief. Een uitzondering wordt nog gemaakt voor R.K. Leeszalen, Kloosters en gevallen ter beoordeeling van Bondspenningmeester.

3. N.K. is het eenige agentschap voor E.K. in Nederland. Rechtstreeks abonneren bij de Adm. van E.K. blijft mogelijk, het jaarabonnement bedraagt dan fl. 3,— (drie gulden).

4. E.K. verschijnt (behalve in Sept.) *steeds den 15den van elke maand* en wordt rechtstreeks uit Spanje aan de abonné's toegezonden.

5. Abonnementen, welke op *latere* datum dan 1 Mei eindigen, kunnen, te beginnen met *bijv.* 1 Sept., via N.K. hernieuwd worden en betalen t.e.m. het April No. van E.K. voor 8 te ontvangen Nos. Nadere mededeeling volgt in 't April No. van 't Bondsorgaan.

6. Abonnementen, welke met 1 April eindigen, kunnen *vóór 15 Maart* onmiddellijk hernieuwd worden door storting van fl. 2,20 (dus 20 cent extra voor 't April No.) op postrekening 121449 van N.K.

Blijkens ontvangen schrijven zijn een 80 abonnementen over 1933 niet betaald. Namens Pastro Font Giralt verzoeken wij dezen abonné's dringend alsnog verschuldigd abonnementsgeld te voldoen.

Het bedrag voor deze oude abonnementen kan gestort worden op postrekening 121449 van N.K.

Voor doorzending aan Pastro Font Giralt wordt dan zorg gedragen.

7. Namen en adressen der tegenwoordige abonné's, dus van

hen, wier abonnement op latere datum dan 1 Mei eindigen, behoeven *niet* te worden opgegeven. Een lijst van deze abonné's ontvangen wij van de Administracio E.K.

8. Wij verzoeken U vriendelijk alleen de lijst met namen en (goede) adressen van nieuwe en oud=abonné's samen te willen stellen en

vóór 1 April e.k.

toe te zenden aan Bondspenningmeester.

De verspreide leden gelieve hun naam en adres eveneens vóór 1 April e.k. te berichten aan Bondspenningmeester.

9. Alle betalingen voor abonnementen op „Espero Katolika” gelieve men onder opgaaf van redenen te storten op *postrekening 121449 S=ro L. Weijts, Auvergnestraat 20, Bergen op Zoom.*

10. Opgave van tusschentijsd aangeworven abonné's, adres=veranderingen, klachten wegens eventueel niet ontvangen van E.K. in te zenden

vóór den 15den van elke maand

en te adresseeren aan: *S=ro L. Weijts, Kasisto N.K., Auvergnestraat 20, Bergen op Zoom.*

In 't belang van een vlotte administratie verzoeken wij U dringend van een en ander goede nota te willen nemen.

Bergen op Zoom, 20 Febr. 1934

Engelschestr. 23A.

Namens 't Hoofdbestuur van N.K.
met vriendelijke bondsgroeten,

F. J. v. d. BURGT, Secretaris.

BALANS 31 Dec. 1933

Activa:		Passiva:	
Contanten	f 138,19	Crediteuren	f 1003,47
Bezittingen	f 541,28		
Debiteuren	f 245,02		
Debet saldo	f 78,98		
	<hr/>		<hr/>
	f 1003,47		f 1003,47

Dat er nog een debet saldo is, ondanks het begroote „onvoorzien” van f 184,26 is wel voornamelijk te wijten aan de later ontdekte contributie schuld I.K.U.E. van f 244,50, waaruit blijkt, dat de uitgaven in 1933 vrijwel in overeenstemming waren met de begroo=ting. Al staat de bond er dus redelijk goed voor, voorzichtigheid in de uitgaven is nog altijd eisch, eerstens, omdat er betrekkelijk weinig aan contanten is, en tweedens, omdat het eerstdaags in werking tredend E.K.=contract niet zonder finantieel risico is. We meenen daarom de begroo=ting 1934 aldus te moeten opmaken:

BEGROOTING

1. Contrib. afdeelingen f 1750,—	4. Orgaan f 1300,—
2. Contr. verspr. leden f 550,—	5. I.K.U.E. f 275,—
3. Examen aandeel f 400,—	6. Vergaderingen f 300,—
	7. Diversen f 200,—
	8. E.K. f 400,—
	9. Saldo 1933 f 78,98
	10. Reserve f 146.02
f 2700,—	f 2700,—

- ad. 1 Hoewel in 1933 bijna f 400,— minder is ontvangen, meenen we, gezien de sterke groei van meerdere afdeelingen, aan de hand van onze ledenlijst, zeker op dit bedrag te mogen rekenen.
- ad. 2 Gerechtvaardigd zoowel door 1933 als door onze bijgewerkte ledenlijst.
- ad. 3 Reeds ontvangen, dus zonder risico.
- ad. 4 Daar bezuiniging mogelijk is gebleken, is het bedrag f 100,— lager gesteld als in 1933
- ad. 5 Bestemd voor 1100 leden.
- ad. 6 Wegens feestvergadering 'n weinig meer als anders.
- ad. 7 Hierin f 80,— porti; f 10,— taalrubriek prijzen; f 10,— persdienst; f 30,— afdeulingsbezoeken; f 70,— andere propaganda.
- ad. 8 Om niet plotseling voor onaangename feiten te komen staan; hebben we dit bedrag nogal hoog genomen (f 50,— per maand) Indien, wat we verwachten, slechts een gedeelte hiervan noodig zal zijn, voegen we de rest bij de ons nog altijd ontbrekende reserve.
- ad. 9 Volgens balans.
- ad. 10 In de hoop gelukkiger te zijn als vorig jaar.
- Ik verwacht Uw eventueele op- en aanmerkingen.

L. W.

DE PROPAGANDA.

We zijn weer een maand nader bij de viering van ons zilveren bondsfeest, maar nog niet tot de verdubbeling van ons ledental van verleden jaar gekomen. Daarom **BLIJVEN PROPAGEEREN!**

Gelukkig wordt er op vele plaatsen flink gewerkt. We hopen spoedig van successen te hooren.

Onze voorraad N.K. December-propagandanummers vermindert. Wie daarvan nog wil profiteeren mag wel dadelijk bestellen.

Van „Esperanto op de Scholen” hebben we nog 'n 100 ex. Van P. A. Schendeler „Opstellen” en Dr. Dominicus „De Waarde van Esperanto” moest de voorraad minder zijn dan thans. Zie de geringe prijzen in de advertentie.

Men gelieve bij het overmaken der gelden de verzendkosten te voegen, welke ongeveer een tiende zijn van het bedrag der bestelling, ook voor N.K.=briefpapier en enveloppen.

Verder voor propaganda verkrijgbaar N.K. Nos. 2, 4, 5/6, 7, 8, 11 en 12, 17e jaargang en No. 1 Mei 1933, 18e jaargang. Van volgende nummers van deze Jaargang kleine hoeveelheden of uitverkocht:

Afdeelingen en leden, die de ontvangen extra Dec. Nos. nog niet voldaan hebben, worden beleefd verzocht de bedragen volgens Nov. circulaire ten spoedigste te storten op postrekening 82984 van F. Marvee, Hugo de Grootstraat 76, Den Haag.

N.K. PROPAGANDA DIENST.

VAN DE PERSDIENST N.K.

Dank aan die Persagenten, welke ons interessante artikelen zonden. Doch sommigen hebben ons niet goed begrepen: In ons vorig nummer hadden wij gevraagd, de berichten uit N.K., die voor uwe omgeving eenige waarde hebben, in de plaatselijke bladen te doen opnemen en aanteekening te houden telkenmale als uw blad zulk, of een ander bericht opneemt, en ons dit dan op het einde der maand mede te deelen, om zodoende te kunnen controleeren, welke bladen Esperanto genegen zijn. Dus die gewone berichtjes behoeft men niet uit te knippen, om ze ons over te zenden: Men zende ons alleen die artikelen, welke ook elders zouden kunnen dienen. Wij mogen ook nog wel even opmerken, dat zulke uitknipsels als drukwerk, dus 1½ cent, per 50gr. kunnen verzonden worden. — Men klaagt er veel over, dat er nog zoo weinig, speciaal katholieke, bladen zijn, die E. berichten geven; ofschoon die toch alle mogelijke berichten van sport, kaartklubs, enz. enz. uitvoerig rapporteeren. — Ook wij moeten zulks helaas telkens constateeren, de uitzonderingen daargelaten. Wij denken hier speciaal aan „DE MORGEN,” die elke week een flinke rubriek over E. geeft, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn, evenals voor onze ijverige Helmondsche agent, die daar wel de groote stuwkracht van zal zijn. Wij konden nog wel enkele andere bladen vermelden, die trouw onze berichten opnemen. Maar tal van andere doen bepaald of zij tegenover onze Katholieke Beweging staan. Willen wij eens iets anders probeeren? Welnu, laten de Katholieke Esperantisten, nu en dan eens 'n briefkaart naar de Hoofd=Redactie van hun lijfblad zenden, met het vriendelijk verzoek, voortaan wat meer E=berichten te geven. Maar dan moeten

wij ook zorgen, aan die bladen onze berichten te doen toekomen. Ons is zelfs een stad bekend, waar men op het punt staat 'n ultimatum aan een blad te zenden, onder bedreiging, dat alle ondertekenaars hun abonnement zullen opzeggen. Dit is wel een radicaal middel; misschien kunnen we met een bezoek aan de Redactie meer bereiken; echter kunnen wij zeer goed de ontevredenheid van die E=isten begrijpen; ons wordt het bloed ook wel 'ns warm, ja zelfs tot kookpunt! Enfin, houden wij er den moed maar in! We winnen toch steeds; dus onvermoeid voorwaarts. Als allen helpen, komen we er wel.

FRATER WIGBERTUS VAN ZON.

B. EKSAMEN TE ARNHEM.

Aan dit op 2 Des. 1933 gehouden examen namen deel 55 personen, waarvan er 31 slaagden. Onder de geslaagden troffen we aan de volgende N.K. leden:

De Hrn. C. W. Wouters, den Haag; A. G. Buiting, Hoorn; A. J. S. Derks, Gemert en Mej. Th. M. Esser, Nijmegen.

Koran Gratulon.

BOEKBESPREKING

„*Noni kaj Mani.*” de Jón Svensson. Esperanto-traduko de Paul van den Hövel. Ilustrajoj de Fritz Berger. Eldonejo: Jozef Habel, Regensburg.

Rakonto pri du islandaj knaboj, kiuj travivas terurajn horojn sur la polusa maro. La libro en la originala (germana) lingvo estas tre laŭdata pro la ĉarma skizado de la du puraj infananimoj kaj la pedagogia valoro de la streĉa historio.

La Esperanto-traduko estas bele presita kaj facile legebla. La Katolika Junularo Esperantista certe ĝuos la aventurojn de la du bravaj heroetoj kaj ankaŭ profitos la edukan forton de la lerniga historio.

Rekomendinta libro, kiu meritas trovi lokon en ĉiu junularbiblioteko.

UIT DE AFDELINGEN.

Eindhoven.

— SUDA KRUCO —

Dimanĉon, la 21an de Januari okazis, post komuna Komunio kaj matenmanĝo, la jarkunveno de „Suda Kruco”. La granda salono de la R.K. Volksbond estis preskaŭ plena. Inter la ĉeestantoj ni rimarkis la redaktoron de la regula esperantorubriko en „De Morgen”.

Nia klubo tiun tagon ekzistis dek jarojn.

En sia salutparolado nia Prezidanto, S-ro v.d. Vijver, diris, ke oni al Jubileanto kutime oferas donacon. Ankaŭ Suda Kruco estis surprizata per donaco de 44 novaj anoj. La plej multaj el ili estas lernantoj de la senpaga Esperanto-kurso. Bonvenon al tiuj novuloj!

En la persono de S-ro Korting — ano de la ĉefestraro — nia Prezidanto dankis N.K.-on por la de ĝi ricevita simpatiesprimo.

La raportoj de la sekretariino kaj kasistino estis aprobataj. Sekvis elekto de 3 estraranoj: F-ino Kuijpers, S-ro van Hoesel kaj S-ro Homan.

La Prez. proponis aĉeti de tempo al tempo kelkajn librojn, kun la celo aranĝi klub-bibliotekon.

S-ro v.d. Vijver instigis precipe la ne-novajn anojn de nia klubo, kiuj ankoraŭ ne estas legantoj de E.K. fariĝi abonantoj senprokraste, Ankoraŭ instiginta la anojn regule ĉeesti niajn merkredvesperajn kunvenojn, la Prezidanto fermis la kunvenon.

La Secretariino

M. GROELS.

Eersel.

„LA KEMPEN STELO”

Op Donderdag 18 Jan. l.l. hield onze club haar eerste jaarvergadering. Na opening met de Christelijke groet heet de Voorzitter allen welkom in Esperanto en spreekt hij voor 1934 zijn beste wenschen uit. Vervolgens geeft de Secretaris-Penningmeester een verslag over het werken en streven van onze club in 1933, daarbij wijzende op de langzame groei, wat vooral moet worden toegeschreven aan het feit, dat gezaghebbende personen niets voelen voor Esperanto. We hopen echter, dat het hun bezorgde propaganda-nummer van N.K. hun zienswijze met betrekking tot Esperanto zal hebben gewijzigd. Dan geeft hij verslag van de toestand van de kas, waaruit blijkt, dat we een batig saldo hebben van ruim 9 gulden. Beide verslagen werden goedgekeurd en de rekening in orde bevonden.

Nadat de aanwezigen zich nog geruimen tijd vermaakt hadden met een gezelschapspel in Esperanto, sloot de Voorzitter.

J. J. Vervest,

Secr.-Penn.

Maastricht.

La 10an de Februaro l.f. la „Katolika Sudo” havis sian jarkunvenon. La prezidanto malfermis je la 7a kaj duono. Li bonvenigis la ĉeestantojn, kaj precipe la novajn membrojn, kiuj estas multaj, ĉar la Sekretario povis enskribi 24 novajn klubanojn. La protokolo

de la antaŭa kunveno kaj la jarraporto de la sekretario estis aprobataj, same la balanco de la kasisto, kiu montris profitsaldon de Fl. 12,69. Ĉe la estrarelektio oni elektis du novajn, nome sinj-oj Meys kaj Smids, du fervoraj esperantistoj. Oni ne volis novan abonon al „AELA”, ĉar oni opiniis ke la eldonitaj libroj ne estas bonaj por Katolika klubo, sed por havi malrapide klubbibliotekon oni volis aboni al la „Populara Esperanta Biblioteko”. En principo oni decidis kun aliaj Limburgaj kluboj fari propagankunvenon en Roermond. Nia klubo provizore ricevus 23 novajn abonantajn de „Espero Katoliko”, laŭ la nova aranĝo.

Je la 10a fermo kutimmaniere.

De Sekretaris,
HAGENAARS.

Nijmegen.

STELO DE L'MARO

Post tri monatoj ankoraŭ dudek kvin kursanoj partoprenas nian kurson komenciĝintan en Novembro pasinta. Ni esperu ke ĉiuj fariĝos ne nur fidelaj klubanoj sed ankaŭ veraj esperantistoj. Gvidanto estas S-ro J. R. Peters. La konversacivesperojn vizitas jam pli da membroj, sed bedaŭrinde ankoraŭ ne ĉiuj. Amikoj, neniigi tiun akuzon. La 11an Februaro estis karnavalfesto. Le plejmulto el la membroj neglektis tiun feston per forresto. Dankon.

LA SEKRETARIO.

Venlo.

VENLONAJ GEVERDULOJ,

La devizo de la klubo estas, ke nur tiuj indas la nomon de esperantisto, kiuj bone scias la lingvon. Ne sufiĉas, ke oni nur tute supraĵe konas esperanton. Kiu sin kontentigas per tio, nepre perdiĝos pli aŭ malpli frue por nia movado. Nur ili, kiuj bone scias la esperantajn lingvon, historion, movadon kaj literaturon, restos fidelaj adeptoj.

Estas pro tio, ke la klubo dum la jaro 1933a ĉiusemajne kunvenis, organizis krom kursojn por komencantoj ankaŭ daŭrigan kurson, invitis eminentajn esperantistojn paroladi por la klubo (i.a. Fr. Wigbertus van Zon, S-ro Bartel el Duisburg, S-ro Bleier el Budapeŝto, S-ro Julio Baghy el Budapeŝto), serĉis kontakton kun aliaj najbaraj esperanto-grupoj en kaj eksterlandaj, iniciatis la organizadon de regulaj renkontiĝaj tagoj inter la grupoj el München-Gladbach, Krefeld kaj Venlo, el kiuj la unua jam okazis en München-Gladbach. Dekkvar anoj de la klubo sukcesis dum la jaro 1933a por la diplomo A kaj dum la jaro 1934a ree ĉ. 15 anoj intencas fari ekzamenon por diplomo A kaj ĉ. 6 por diplomo B.

Menciinde estas, ke la klubo ekde pasinta oktobro estas dividita en du sekciojn, kiuj ĉiusemajne aparte kaj unufoje ĉiu monate komune kunvenas. De la sekcio B povas esti membroj nur ili, kiuj posedas diplomon A aŭ posedas minimume la saman konon. La ne sufiĉe progresintoj kaj la kursanoj estas anoj de la sekcio A. Tiu ĉi divido estis necesa por ebligi, ke dum la kunvenoj de la B-sekcio la paroladoj, diskutoj, k.t.p. povu okazi nur en la esperanta lingvo.

Konkludo: Kvankam la grupo ekzistas ne ankoraŭ 2 jarojn, ĝi pli kaj pli konsolidiĝas kaj espereble ne plu daŭros longe, ĝis Venlo havos Esperanto-grupon, kiu samtempe ankaŭ estos VERA ESPERANTISTA GRUPO.

LA SEKRETARIINO.

Resumo.

Suda Kruco ricivis festdonacon ĉe la 10 jara ekzistado, kion ĝi feste festis. Ni gratulas. *La Kempen Stelo* unuafoje jarkunvenis kaj jam nun konstatis la mankon ĉe la aŭtoritatuloj. Ankaŭ ni esperas ke la propagandanumero efikos ion. *La Katolika Sudo* jarkunvenis kun ankaŭ 24 novuloj kaj profit-saldo. Previzore 23 novaj E.K. abonantoj. Laŭdon. Sukceson en Roermond. *Stelo de l'Maro* kursas ankoraŭ kun 25 kursanoj, kiuj ricevas dankon pro neglekto de Karnavalfesto. Eble ili studis por iĝi veraj Espistoj. *Venloaj Geverdulaj* havas novan devizon: indas la nomon de Esperantisto nur.... Esperantistoj. Ĉiuokoze ili faras sian eblon. Ni esperas, ke Venlo baldaŭ havos *Veran Esperantistan Grupon*.

UIT DE ESPERANTO BEWEGING.

ESPERO KATOLIKO

Komence de Januaro ĉiu abonanto de E.K. ricevas aldone felitonon, kiu estas titolita: „La Sanktejoj de Italujo”. La folioj estas elpreneblaj kaj tiel la abonanto povas kolekti libron, kiu estos vera trezoro, kiam ĝi estos kompleta.

La verko estas publikigita kun permeso de E.N.I.T. (Ente Nazionale Industrie Turistiche = Itala Entrepreno Nacia por Industrioj Turismaj) kaj enhavas priskribon pri la sanktejoj de Italujo. Belaj ilustraĵoj pliklarigas la tekston kaj ornamas la paĝojn,

Ni gratulas la abonantojn de E.K. pro tiu belega donaco.

LAAT, MAAR NIET TE LAAT.

„De Residentiebode” van 6 Febr. bevat een artikel, waarin van ons Propagandanummer wordt gezegd: „Dit nummer belicht het

Esperantovraagstuk van alle zijden zo overtuigend, dat voor velen, die het aandachtig hebben doorgewerkt, Esperanto geen vraagstuk meer zal zijn."

We hopen dat Ned. Kat. dit zal bemerken door aanwinst in ledental en door hogere waardering.

INTERNACIA KATOLIKA ESP. BIBLIOTEKO.

La direkcio de la eldonejo „Pax” en Hago intencas eldoni serion de almenaŭ kvar bonaj Katolikaj Esperanto-libroj en ĉi tiu jaro je la malalta prezo de 75 cendoj por ĉiu volumo. Por ebligi tion oni bezonas pr. 800 abonantojn.

La entrepreno ne celas multan gajnon de mono, sed la grandigon kaj disvastigon de la Kat. Esp. literaturo, tiel ankaŭ progresigante la tutan Kat. Esp. Movadon.

Kiel unua verko aperos: „La vento blovas” de E. van Hallen.

HOE ESPERANTO VORDERT.

In *Polen* heeft de Min. v. Onderwijs aan het E.-leerboek van prof. Sygnarsky zijn goedkeuring gehecht, om het in de Poolsche scholen te gebruiken.

In de *Padvindwerswereld* wint E. ook meer en meer veld. Evenals het vorige jaar, toen gedurende de Jamboree te Gödöllö, waar verkenners uit 24 verschillende landen bijeen waren, aparte E.-vergaderingen belegd werden, zal zulks ook dit jaar geschieden op de Int. Jamboree in het gebergte Tatry (Tsj. Slow.). Onze volijverige Katholieke verkenners E.-isten, nemen reeds hun maatregelen.

In *Engeland* is een *Vriendenbond* opgericht, ten doel hebbend, alle jongelieden der geheele wereld in één Bond te vereenigen. Het voornemen bestaat, Esperanto als de officiële taal aan te nemen.

In *Algiers* (N. Afrika) bestaat een flink georganiseerde Esperantisten Federatie.

In *Frankrijk* telt de groep van Parlementsleden, die zich ten doel stelt, de verdediging van Esperanto, reeds 50 leden.

(N.K. Persdienst).

Het Intern. *Artsenkongres* gehouden te Brno (Tsj. Slow.) gebruikte Esperanto als officiële taal.

In *Antwerpen* hebben de Esp. sprekende agenten verlof gekregen om tijdens hun diensturen de groene ster te dragen.

In *Weenen* zal van 19-24 Mei 1934 een Intern. Konferentie

plaats vinden met als onderwerp van bespreking: Esperanto op de school en in de praktijk. Verschillende Oostenrijkse autoriteiten zullen in het komitee zitting nemen. De voorbereidende maatregelen worden bekostigd door het Oostenrijks Ministerie van Handel en Verkeer.

K. J. V. A. EN ESPERANTO.

Op het door de Katholieke Jongeren Vredes Aktie te Hilversum gehouden Kongres werd besproken de oprichting van een „Internationaal Rooms Front tegen Oorlog en Oorlogsvoorbereiding”.

Er zijn uit een 10-tal landen bewijzen van instemming gekomen en tans wordt onderhandeld om te komen tot een internationaal orgaan in Frans, Engels, Duits, Nederlands en *Esperanto*.

VOOR LIMBURG

„La Katolika Sudo” te Maastricht hield een propagandafeestavond, die zo goed slaagde, dat het leden aantal verdubbelde. Dit smaakte naar meer en daarom is besloten een propaganda bijeenkomst te houden te Roermond.

Limburgse verenigingen, die daar iets voor voelen, worden verzocht zich met plannen enz. te wenden tot: Sro C. Hagens, Brusselscheweg 16. Maastricht.

UIT HAARLEM

Men verzoekt ons te willen mededelen, dat de Haarlemse N.K. afd. 't initiatief genomen heeft voor een Jeugdkursus bij de St. Jozefgezellen en één bij de Verkenners van de St. Tarsiciusgroep. In Haarlem lopen nu 4 Jeugdkursussen.

AVERTO

De la Ĉefdeligito de U.E.A. ni ricevis averton kontraŭ unu el la tiel nomataj, „vojaĝantaj gesamideanoj”.

Iu S-ro P. D. C. Groen, laŭdire loĝanta en Amsterdam, serĉis viktimojn inter bonkoraj Esperantistoj, petante helpojn kaj klopotante paraziti je la gesamideana monujo.

Oni estu avertita kaj... singarda.

RADIO.

De *Poolse* zenders Krakow, Warszawa en Katowitz, zullen om de veertien dagen op Woensdagavond 21.20 uur Esperanto uitzendingen geven van 20 minuten.

Programma voor Maart en April:

- 7 Maart: Dr. Adam Fischer, Karakter van het Poolse volk.
21 Maart: Fino Zofja Zawiszanka: over Maarschalk Pilsudski.
4 April: Dr. Kazimierz Adjukwicz: De filosofiese gedachte in Polen.
18 April: Dr. Rudolf Weigel: Laboratorium tegen infectieziekten.

Radio Wien zal uitzenden:

- 7 Maart: G. Weber: Beroepen in Oostenrijk.
14 Maart: H. Steiner: Kasteel Schönbrunn.
21 Maart: E. Bernfeld: Lente in Karinthië.
28 Maart: H. Steiner: Moderne Bouwkunst in Oostenrijk.

VOOR KANDIDATEN A EN B

In het verslag van de in 1933 gehouden Esperanto-eksamens geplaatst in „De Vacature”, lezen we:
betreffende het A examen:

„Het bleek wederom, dat tal van kandidaten en onzuivere uitspraak hadden, vooral van de letters: ĉ—ĝ—ĵ—ŝ.”

„Meermalen bleek gebrek aan woordenkennis, vooral bij kandidaten, die weinig of in het geheel niet hadden gelezen”.

„Voor vertaling *uit* het Esperanto behoeften niet veel onvoldoende sifjers gegeven te worden, ofschoon de vertalingen dikwijls gebrekkig en te woordelik waren. Oefening op dit gebied verdient aanbeveling.”

„In het gedeelte: vertalen van eenvoudige zinnen in 't Esperanto werden door tal van kandidaten veel te grove fouten gemaakt, eensdeels voortspruitend uit onbekendheid met de moedertaal, anderdeels uit gebrek aan oefening”.

„Over het algemeen werd gekonstateerd, dat het Fundamento met Ekzercaro van Zamenhof niet voldoende of in het geheel niet wordt bestudeerd”.

betreffende het B examen:

„Meestal werd literatuur niet zo bestudeerd, dat een hoog sifjer kon worden toegekend. De meeste kandidaten hadden slechts 4 werken bestudeerd, omdat minstens dit aantal vereist wordt”.

„De vertaling *uit het Nederlands* was over het algemeen gebrekkig verried veelal gebrek aan taalgevoel, terwijl nog al te dikwijls te veel grove taalfouten werden gemaakt”.

„Stijl en taal van het opstel heel zelden goed”.

„De vertaling *uit het Esperanto* liep zeer uiteen, voornamelijk door meerdere of mindere bekendheid met de moedertaal. Sommige vertalingen waren veel te woordelik en goede, vlotte overzettingen waren zeldzaam”.

LA MALFRUA KURACILO.

Iam — oni rakontas en mia lando — homo grave malsaniĝis. La familia kuracisto zorge flegis la malsanulon, sed sensukcese: la malsano ĉiutage pli kaj pli graviĝis. Estis kunvokataj ĉe la malsanulon tri el la plej eminentaj kuracistoj; ili venis, zorge kaj detale ekzamenis la suferanton kaj fine kunvenis en la domsalono.

La unua kuracisto, kiel pli bona konanto de la malsanulo, faris detalan raporton pri la malsanoj de la gepatroj kaj de ĉiuj dumvivaj malsanoj de la suferanto: la raporto daŭris tutan horon kaj la tri eminentuloj tre atente aŭskultis.

Poste, unu post la alia, la tri famaj doktoroj faris longegan sciencan prelegon pri la de ili observitaj karakteroj en la malsanulo por fine starigi tri tute malsamajn konkludojn. Do ili devis ankoraŭ longe diskuti kaj fine post kvin horoj ili alvenis al definitiva konkludo por savi la vivon de la malsanulo. Ĝojradie ili eliris el la salono kaj ekiris al la malsanulĉambro. Subite unu el la parencoj aliris la kuracistojn:

— Doktoroj! — li diris — ne plu necesa estas via interveno: la malsanulo ĵus mortis!

— Ho, kia domaĝo! — ili respondis ĥore. — Ĵus morti nun, kiam ni interkonsentis pri trafa rimedo kiu nepre devus savi lian vivon!

* * * * *

Tiu ĉi ironiaĵo povus havi ankaŭ aktualecon rilate al la klopodoj por firmigi la ekzistobazon de la nepre necesa internacia organo katolika.

NE POR SAVI ĜIAN VIVON — kiel iuj erare kredis — sed por firmigi ĝian ekzistobazon oni proponis kuracilon: la deviga abono al ESPERO KATOLIKA de ĉiuj N.K.-anoj. Aliaj doktoroj, tamen, opiniis tiun ĉi kuracilon ne aplikleblan. Komencis la diskutado, komiso estis starigata, oni detale esploris ĉion exploreblan.... Mi mem venis en Nederlando kaj tie aŭdinte ĉion pri la afero LIBERE kaj SPONTANEE mi proponis formulon, kiu — laŭ mia juĝo — bonege harmoniis ĉion harmoniigeblan. Mi rajtis esperi, ke post tio ĉio glate marŝos kaj oni ne plu diskutos pri la plej konvena kuracilo.....

Sed ĵus mi informiĝis, ke la diskuto ankoraŭ daŭras kaj oni prokrastigas la solvon de la afero.

Rezulto: hieraŭ mi forigis el la skatoloj de la adrespresigilo la slipojn de 84 nederlandanoj, kiuj ne repagis sian kotizon por la pasinta jaro 1933a. Tio estas evidenta malutilo por E.K. kiu rezultis plejparte el la senĉesa diskutado. Ili verŝajne ne rapidis pagi atendante la solvon de la afero. Niaparte ni ne estis tro postulemaj, esperante ke fine venos kontentiga solvo, Kaj nun la abonantoj

al ESPERO KATOLIKA en Nederlando restas nur 230, cifero vere ridinda, kiam oni parolas pri milo da membroj.

* * * * *

Antaŭ ol fini mu volus doni konsilon al tiuj defendantoj de la abondevigo. Mi dankas ilian sintenadon kaj fervoron en la nomo de ESPERO KATOLIKA, kies kuraĝaj kavaliroj ili estis Sed — se mia konsilo iom valoras — faldu, mi petas, la devigflagon ĝis pli oportuna okazo prezentiĝos Ne ĉiam la rekta linio estas la plej mallonga vojo, malgraŭ la diroj de la geometriistoj.

Vidu kia okazis ĉe la neŭtrala Esp.-movado: la jaron 1932-an la naciaj societoj, kunvenintaj en Parizo, mortkomdamnis UEA-n, ĉar ĝi al ili forprenadis la membrojn, kaj la jaron 1933-an la naciaj societoj aligas ĉiujn siajn membrojn al U.E.A.

Ĉu ni ne povas esperi ke io simila okazos rilate al ESPERO KATOLIKA? La mondo turnas kaj dum la turnado okazas multaj ŝanĝoj.

Nun ĉiuj kune, sen diskutoj senfruktaj, sed fervorplene al la varbado de novaj abonantoj. Se oni nur rekonkerus la perditajn ŝafojn oni baldaŭ atingus la 500 abonantojn en Nederlando, kiujn ni bezonas por malaltigi ĝis 2 guldenoj la jaran abonprezon de ESPERO KATOLIKA.

Kiamaniere? Tio estus ja la temo de alia artikolo.

Collell, la 11-an de januaro 1934a J. FONT GIRALT, sacerdoto

Prezidanto de I.K.U.E.

Redaktoro de E.K.

VREEMD.

In de omgeving van Den Haag wordt door het Cseh Instituut gewerkt aan het organiseren van Cseh kursussen. Zo werd op Woensdag 14 Febr. te Voorburg-Leidschendam een bijeenkomst gehouden, waarin de Hr. Jakob Telling uit Rotterdam, een propagandarede hield en een proeltes werd gegeven volgens de Cseh metode.

Niet vreemd is dat onder de notabelen, die met dit ondernemen hun instemming betuigden ook voorkomt Pastoor M. Rammers van Leidschendam. De neutrale *Sro* Cseh wordt dan ten tonele gevoerd als de Katolieke *Priester* Cseh en de pastoor is overtuigd.

Vreemd vinden we, dat op de sirkulaire stond vermeld, dat er bij voldoende belangstelling een *aparte* kursus voor Katolieken zou worden ingericht. Immers: een Csehkursus voor neutralen zal wel niet zoveel verschillen van een Cseh-kursus voor Katolieken.

Vreemder vinden we, dat bij deze en dergelijke ondernemingen de Katolieke Esperanto Organisatie niet wordt erkend en ingelicht.

Er is niets tegen dat het Cseh Instituut *kursussen* organiseert. Zaken zijn zaken. En het Cseh Instituut moet bestaan en de kursusleiders eveneens. Maar als het de Katholieke *niet* Esperantisten daarvoor nodig heeft, laat het zich dan minstens bewust zijn dat er ook nog een andere dan financiële zijde aan Esperanto is en dat de *Katholieke* Esp. Organisatie minstens recht heeft om in kennis gesteld te worden met dit voornemen.

Misschien zal dit voor het Cseh Instituut *voordeliger* blijken te zijn.

P. M. BROUWER, Voorz. P.D.K.E.

OVER VRIJHEID VAN DENKEN.

Lab. Esp. van 10 Februarije 1934 konstateert dat de I.P.E. leden opgevoed worden in onvrijheid. Een boek wordt voor proletariers ongeschikt verklaart. L.E. konkludeert dan dat I.P.E. „zo rooms als de paus” is. Wat we voor hun verantwoording laten.

We kunnen het niet helpen, dat L.E. herhaaldelik getroffen wordt door de uitdrukking: „niet geschikt voor onze lezers” in boekbesprekingen van roomse bladen. Maar „vrijheid van denken” vóór-ondersteld toch zeker „kunnen denken.” En is bij de Federatie iedereen zover? Wij vinden „waarschuwen” altijd nog beter dan „genezen,” zo dit nog mogelijk is. Dat lektuur *invloed* uitoeft weet ook L.E.. Als zij door „Nia Lernolibro” *opvoedt* in een bepaalde richting is zij zich daarvan volkomen bewust. Is dit dan ook geen aantasting van „vrijheid in denken”?

Zolang lektuur *invloed* uitoeft, zullen wij moeten waarschuwen tegen *verkeerde* invloeden, ook al wordt L.E. daardoor getroffen.

DE ST. JAN'S-KLOKKEN v/d KATHEDRALE-BASILIEK ROEPEN!...

Ja!, de voortekenen van de komende gebeurtenissen: het Zilveren Jubileum van N.K. en het Nationale R.K. Esperantisten-Congres, worden reeds zichtbaar!

In onze Esperantistische kringen, hoort men reeds de verheugende woorden: In Augustus naar de Hertogstad, en daar luisterrijk vieren het Jubileum van onzen bond N.K.!

Zulke klanken klinken bemoedigend in de ooren van hen, die de gastheeren van het jubileerende N.K. en het Nationale R.K. Esperantisten-Congres zullen zijn.

Welnu, de katholieke Esperantisten van 's-Hertogenbosch hebben reeds de hand aan de ploeg geslagen.

Wij katholieke Esperantisten der oude Hertogstad maken ons op

tot een groote en waardige ontvangst van alle Nederlandsche, vooral Katholieke, Esperantisten!

De St. Jan's-klokken van onze Kathedrale-Basiliek zingen steeds zwaar en indringend van toon het rythmische: bim-bam, over de huizen en menschen van de stad, maar ook over geheel Nederland.

Echter nu zijn de klanken, die uit den ouden en vergrijsden toren neerdalen, nog niet zóó krachtig getoond, als zij zullen worden in Augustus, wanneer de groene guirlandes en vlagdoeken triompheerend zullen wapperen uit de huizen en in de straten. Nu zijn het nog de hooge en lichte toonen, die klinken, en zingen van schoone hoop en blijde verwachting.

Maar in Augustus zullen, de een na de ander, ook de zware klokken, die tot dan toe zwegen, hun machtig en sonoor geluid gaan vermengen met de heldere en lichtzwevende klanken, en langzaam wiegend in de klokkenstoelen zullen zij de klepels rythmisch laten neervallen op hun klankeninnerlijk.

En heel deze machtige rijkdom van klanken en schoonheid zal dan samensmelten tot één geweldige, imponeerende en juichende symphonie, waarin nogeens, maar thans in majestueuser accoorden de schoone verwachtingen, misschien ook de kleine moed van sommigen vertolking zullen vinden. Dát zal dan als een lied van den Vrede, als een nieuwe Esperanto-hymne, over de luisterende hoofden neerstrijken.

Katholieke Esperantisten van heel Nederland weet dus: De St. Jan's-klokken van de Kathedrale-Basiliek roepen U!...

NICO HOEN Jr.

DE ZEER MERKWAARDIGE GESCHIEDENIS DER
„LOGATOMEN” (woorddeelen.)

*(Overgenomen uit: L' Eclaircur du Soir en vertaald
door A. v. Straaten)*

Het schijnt, dat de menschen — 't werkt eenigszins ontmoedigend! — alleen bereid zijn datgene te bevorderen, waarvan zij binnen korten tijd en met zekerheid voordeel verwachten — zelfs al zou dat verkregen worden ten koste van den evennaaste.

De luchtvaart heeft oogenblikkelijk na de eerste proefvluchten een geweldige ontwikkeling doorgemaakt, omdat de industriëelen er bijna overal een prachtmogelijkheid in zagen om zich te verrijken.

Maar de Esperantisten sloven zich af om aan te toonen — overigens 'n onomstootelijke waarheid — dat Esperanto uiterst gemakkelijk is, dat het bij algemeene invoering ontzaggelijke diensten

zou kunnen bewijzen: aan handelsmensen in alle landen; aan hen, die van de radio gebruik maken en in 't bijzonder aan financiers bij het inwinnen van berichten over de gansche wereld; aan zeelieden, aan luchtvaarders om onderling en met de zendstations in contact te blijven zonder zich te bekommeren om nationaliteit of de ongemakken, die altijd in meerdere of mindere mate aan 'n „code” verbonden blijven; aan geleerden, aan vorschers, die op de hoogte willen blijven van wat door vreemdelingen wordt gepresteerd enz. enz.

Zij verspillen gewoonweg hun welsprekendheid tegenover de ontmoedigende onverschilligheid vooral van de kant der intellectueelen uit allerlei categorieën, die toch de eersten moesten zijn om het groote belang der hulptaal in te zien en het gebruik ervan te bevorderen.

En toch dringt nu en dan een straal van gezond verstand door, wanneer een onloochenbaar praktische toepassing dier taal aan 't licht komt.

Dat is o.a. gebeurd met de „logatomen,” waarvan ik u de merkwaardige geschiedenis in 't kort zal verhalen:

Men heeft in alle landen der wereld opgemerkt, dat de thans in gebruik zijnde telefoon het geluid zeer onvolmaakt weergeeft. Men moet bijna altijd voor 'n groot gedeelte raden naar de woorden, die men hoort en begrijpt die vaak in 't geheel niet meer, als ze gesproken worden in 'n vreemde taal. Nu is er ongeveer zes jaar geleden een „Internationaal Raadgevend Comité voor Telefonische Mededeelingen op Grooten Afstand” opgericht, een belangrijke organisatie, waarin de 36 landen van Europa vertegenwoordigd zijn, die besloten hadden onderling „studie-mededeelingen” uit te wisselen, ten einde te trachten de zuiverheid der weergave te verbeteren. Speciale laboratoria voor deze proeven werden opgericht in alle aangesloten landen. De eerste oprichters, die naar een middel zochten om de kwaliteit der mededeelingen te controleeren, kwamen op 'n geniaal idee. Het bestond hierin, dat men een lijst van „logatomen” opmaakte, die in alle samenwerkende landen zou worden aangenomen. Die logatomen zijn eenlettergrepige woorden, willekeurig gekozen en met opzet van elke beteekenis ontbloot. Men koos er vijftien duizend, die men zich voornam als volgt te gebruiken?

„Mijnheer X. dicteert b.v. van uit Parijs aan meneer IJ, te Londen een serie van vijftig uit de officieële lijst genomen logatomen en mijnheer IJ. moet die op 't gehoor af noteeren. Daarna controleert men de kwaliteit der overbrenging door de op 't gehoor opgenomen logatomen te vergelijken met de lijsten.

(wordt vervolgd)